

Folketingets Skatteudvalg

Slotsholmsgade 10
1216 København K
Telefon 72 28 24 00
oim@oim.dk

Sagsnr.
2018 - 353

Doknr.
511571

Dato
31-01-2018

Folketingets Skatteudvalg har d. 8. januar 2018 stillet følgende spørgsmål nr. 169 (alm. del) til økonomi- og indenrigsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Peter Hummelgaard Thomsen (S).

Spørgsmål nr. 169:

"Ministeren bedes oplyse, hvor stor en andel af den totale indkomst, som historisk er tilfaldet henholdsvis de 10 pct. og de 1 pct. rigeste danskere så langt tilbage som muligt. Svarene bedes angivet i både en tabel og i en graf, hvor årstal er på førsteaksen og andelen af den samlede indkomst er på andenaksen."

Svar:

Da der ønskes oplysninger, som går så langt tilbage som muligt, er der i besvarelsen af spørgsmålet valgt at bruge en kilde, som ikke normalt er den centrale i analyser af indkomstforskellene i Danmark. Når man ønsker en lang tidsserie, er man også afskåret fra at bruge de indkomstbegreber, der normalt anvendes (fx disponibel indkomst og markedsindkomst).

The World Wealth and Income Database (WID)¹ indeholder oplysninger, der belyser den historiske udvikling i formue- og indkomstfordelingen for en lang række lande. WID indeholder blandt andet en opgørelse af udviklingen i andelen af den samlede skattepligtige indkomst i Danmark, som tilfalder henholdsvis den ene pct. og de 10 pct. af befolkningen med de højeste indkomster i perioden fra 1870 til 2010.

Fra omkring 1980 er det muligt at opgøre indkomsten på baggrund af oplysninger på personniveau, og de beregnede andele må betragtes som relativt sikre. Dog betyder ændringer i skatte- og overførselssystemet, at der er foretaget en række korrektioner, for at sikre at tidsserierne er sammenlignelige over tid. Her kan blandt andet nævnes, at en række overførselsindkomster sættes op og gøres skattepligtige (bruttoficering) i 1994. For en nærmere gennemgang af metoden bag tidsserierne henvises til arbejds-papiret: *The long-run history of income inequality in Denmark: Top incomes from 1870 to 2010*.²

Det skal understreges, at opgørelser baseret på tidsserier, der strækker sig over så lang en periode, generelt er forbundet med betydelig usikkerhed. Det skyldes både manglende datakvalitet i de historiske år samt databrud som følge af ændringer i skatte- og overførselssystemet mv. Specielt for perioden 1870 til 1903 er datakilderne begrænsede. I takt med at datakilderne bliver bedre og mere detaljerede, mindskes usikkerheden.

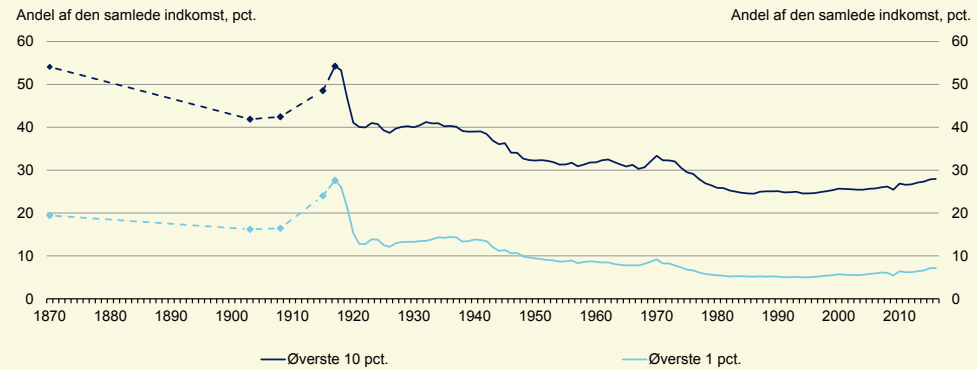
¹ <http://wid.world>.

² The long-run history of income inequality in Denmark: Top incomes from 1870 to 2010, A.B. Atkinson, J.E. Sogaard, EPRU Working Paper Series 2013-01.

Andelen af den samlede skattepligtige indkomst, der tilfalder henholdsvis den ene pct. og de 10 pct. af befolkningen med de højeste skattepligtige indkomster er reduceret markant fra 1870 til omkring 1980, når der ses bort fra årene omkring 1. verdenskrig, jf. figur 1 (og bilagstabel 1). Siden slutningen af 1980'erne er andelen igen steget en smule.

Figur 1
Udvikling i andelen af den samlede skattepligtige indkomst, 1870-2016

Anm.: Det anvendte indkomstbegreb er den skattepligtige indkomst. Den samlede skattepligtige indkomst er opgjort for personer over 14 år, der indgår i befolkningen primo året.

Kilde: Perioden 1870 til 2010: *The long-run history of income inequality in Denmark: Top incomes from 1870 to 2010*.
Perioden 2011 til 2016: Egne beregninger på lovmodellens datagrundlag.

En analyse fra Økonomi- og Indenrigsministeriet belyser, hvordan forskellige forhold har påvirket indkomstforskellene i de senere år. Analysen viser blandt andet, at øget studietilbøjelighed har medført, at andelen af studerende med relativt lave erhvervsindkomster er øget. Tilsvarende er andelen af over 65-årige med erhvervsindkomst også steget. Stigningen i antallet af deltidsansatte kan bidrage til at øge indkomstforskellene.

Hertil kommer, at loftet over indbetaling til ratepensioner beregningsteknisk har medført en stigning i de observerede indkomstforskelle. Loftet betyder, at det fra 2010 ikke længere er muligt at foretage store indbetalinger til denne pensionsform. De berørte – som typisk ligger højt i indkomstfordelingen – vil i stedet få en højere indkomst nu mod lavere indkomst senere, når de trækker sig tilbage fra arbejdsmarkedet. Loftet skærper således beskatningen af gruppen, men fører på kort sigt til større forbrugsmuligheder. Se også økonomisk analyse: *Ikke tegn på øget lønspredning i Danmark*, Økonomi- og Indenrigsministeriet, 2017³.

Med venlig hilsen
Simon Emil Ammitzbøll-Bille

³ Økonomisk analyse nr. 28. april 2017. *Ikke tegn på øget lønspredning i Danmark* (oim.dk).

Bilagstabel 1

Udvikling i andelen af den samlede skattepligtige indkomst, 1870-2016

	1870	1903	1908	1915	1917	1918	1919	1920	1921	1922	1923	1924
Øverste 10 pct.	54,1	41,9	42,4	48,5	54,2	53,3	46,8	41,1	40,1	40,0	41,0	40,8
Øverste 1 pct.	19,5	16,2	16,5	24,0	27,6	26,1	21,3	15,3	12,8	12,8	13,9	13,8
	1925	1926	1927	1928	1929	1930	1931	1932	1933	1934	1935	1936
Øverste 10 pct.	39,3	38,7	39,7	40,1	40,3	40,0	40,5	41,2	40,9	40,9	40,2	40,3
Øverste 1 pct.	12,5	12,1	13,0	13,3	13,3	13,3	13,4	13,5	13,9	14,4	14,2	14,4
	1937	1938	1939	1940	1941	1942	1943	1944	1945	1946	1947	1948
Øverste 10 pct.	40,1	39,1	39,0	39,0	39,0	38,4	36,9	36,1	36,3	34,1	34,1	32,7
Øverste 1 pct.	14,3	13,3	13,5	13,8	13,7	13,4	12,1	11,2	11,4	10,6	10,7	9,9
	1949	1950	1951	1952	1953	1954	1955	1956	1957	1958	1959	1960
Øverste 10 pct.	32,3	32,2	32,4	32,2	31,9	31,3	31,3	31,7	30,9	31,3	31,8	31,8
Øverste 1 pct.	9,7	9,4	9,3	9,1	9,0	8,7	8,8	9,0	8,3	8,6	8,7	8,6
	1961	1962	1963	1964	1965	1966	1967	1968	1969	1970	1971	1972
Øverste 10 pct.	32,3	32,5	31,9	31,3	30,9	31,2	30,3	30,7	-	33,3	32,3	32,3
Øverste 1 pct.	8,5	8,5	8,1	7,9	7,8	7,8	7,8	8,2	-	9,2	8,2	8,2
	1973	1974	1975	1976	1977	1978	1979	1980	1981	1982	1983	1984
Øverste 10 pct.	32,0	30,6	29,5	29,1	27,9	26,9	26,4	25,9	25,8	25,3	25,0	24,7
Øverste 1 pct.	-	7,3	6,8	6,6	6,1	5,8	5,6	5,5	5,4	5,2	5,3	5,3
	1985	1986	1987	1988	1989	1990	1991	1992	1993	1994	1995	1996
Øverste 10 pct.	24,6	24,5	25,0	25,1	25,1	25,1	24,8	24,9	24,9	24,6	24,6	24,7
Øverste 1 pct.	5,2	5,2	5,2	5,2	5,2	5,2	5,0	5,0	5,1	5,0	5,0	5,1
	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008
Øverste 10 pct.	24,9	25,1	25,4	25,7	25,6	25,5	25,4	25,4	25,7	25,7	26,0	26,2
Øverste 1 pct.	5,2	5,4	5,5	5,7	5,6	5,6	5,5	5,6	5,8	5,9	6,1	6,1
	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016				
Øverste 10 pct.	25,4	26,9	26,6	26,7	27,1	27,3	27,8	28,0				
Øverste 1 pct.	5,4	6,4	6,2	6,2	6,4	6,6	7,1	7,2				

Anm.: Se anm. til Figur 1.

Kilde: Se kilde til Figur 1.